

Virksomhetsdokumentasjon for Smeaheia barnehage

Innhold

- Om Smeaheia barnehage
- Omsorg - vennskap og fellesskap (sosial kompetanse)
 - Barnesyn – vårt møte med barnet
- Lek - læring - danning
- Barns rett til medvirkning
- Overganger
 - Tilvenning – ny i barnehagen
 - Overgang til fra småbarns- til storbarnsavdeling
 - Overgang fra barnehage til skole
- Dokumentasjon og vurdering
- Foreldresamarbeid
- Barnehagens personale
- Om *Kvalitetsplan for barnehagene i Sandnes*
- Om *Rammeplan for barnehager*
- Om *Lov om barnehager*

Vedlegg: Årsplan – Progresjonsplan – Praktisk hefte

Om barnehagen

Smeaheia barnehage eies og drives av Sandnes kommune. Bygget sto ferdig august 2001. Barnehagen ligger fint til øverst i Smeaheia boligområde, vegg-i-vegg med Smeaheia skole. Både Ormaskogen og Brattholskogen ligger like ved barnehagen.

Barnehagen har godkjent leke- og oppholdsareal på 317 m². Personalet fra barnehagen og skolen deler personalrom.

Hos oss går ca mellom 60 til 70 barn fordelt på to fløyer. Småbarnsfløyen heter Brattholen; avdelingene heter Gunnhildstykket og Pigsteinen. Storbarnsfløyen heter Skjeneholen; avdelingene her heter Hansabeen og Maurholen. Barnehagens fløyer og avdelinger har fått navn med nær tilknytning til Smeaheia-området. Navnene ble ved oppstarten valgt fordi vi synes det var viktig å skape identitet og tilknytning til det nye området - "bygdå" - som vokste frem. Dessuten synes ungene at det er morsomme navn som de kan dikte litt rundt. I følge Aksel Eggebø, en lokal historiker, var det en tidligere smed som bodde i området som ga navnet til *Smeaheia*.

Barnehagens lokaler

Hver fløy har avdelingslokaler med tilstøtende grupperom. Rommene er innredet med tanke på barnegruppens størrelse og alder på barna. Fløyene har i tillegg 1-2 felles grupperom. I midten av bygget ligger et stort fellesrom med tilstøtende felleskjøkken.

Organisering av avdelingene kan variere fra år til år. Vi ønsker å ta utgangspunkt i den barnegruppen som går hos oss til enhver tid – samtidig som vi ønsker å være romslige med tanke på organisasjonsutvikling og tilpasning til ny kunnskap.

I tillegg til barnehagens eget uteområde benytter vi oss hyppig av skogene og området rundt disse.

Selv om barna er tilknyttet hver sin avdeling har barnehagen stort fokus på fellesskap på tvers av avdelinger. Barnehagen har lang tradisjon bygge sin identitet gjennom felles kulturprosjekter. Vi bruker kultur som middel til å utvikle identitet, tilhørighet og sosialt fellesskap. Hvert år velger barnehagen seg et overordnet tema som alle barn jobber med. Barna møtes til ukentlige fellessamlinger som knyttes opp mot årets tema. På slutten av barnehageåret inviteres alle foreldre til storslått prosjektavslutning (vi har hatt både musikal, kortfilmfestival og matfestival).

Rammeplanen 2017 om kultur:

Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskapning, og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.

Barnehagen drives etter *Lov om barnehager* og *Rammeplan for barnehagen* – begge er overordnede nasjonale føringer for drift av barnehager. I tillegg har Sandnes kommune egne vedtekter for sine barnehager og en egen kvalitetsplan (se vedlegg). Personalet deltar i utforming av barnehagens årsplan – som sammen med virksomhetsbeskrivelsen og nasjonale og kommunale føringer legger grunnlaget for arbeidet. Årsplanen skal vedtas av samarbeidsutvalget.

Barnehagen har stort fokus på MHV (Miljørettet Helsevern for Barn) og HMS (Helse-Miljø-Sikkerhet). Det ligger både nasjonale og kommunale føringer til grunn for vår måte å integrere dette i vårt daglige arbeid.

Det er Sandnes kommune som fører tilsyn med driften. I tillegg føres det tilsyn fra ulike offentlige organer som Mattilsynet, Arbeidstilsynet o.l.

Foreldrebetaling er fastsatt gjennom *Nasjonal sats for foreldrebetaling*. Utover det betales det månedlig for mat – sats vedtas av barnehages samarbeidsutvalg.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid med og forståelse med barnets hjem å ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Fra Lov om barnehager

Omsorg - vennskap og fellesskap (sosial kompetanse)

Barnesyn – vårt møte med barnet

For å være gode voksne for barna, må vi prøve å forstå hvordan de har det og oppfatte hva de uttrykker. Barn uttrykker følelser og alt de har inne i seg gjennom både handling og ord. Vi voksne skal møte hele barnets register på en måte som gjør barnet trygg på at det er sett. Samtidig har barn også behov for å både oppfatte og lære hva som blir forventet av dem i ulike situasjoner. De har behov for tydelige voksne som viser vei.

Vi voksne skal respektere barnets personlige grenser. Når barnets personlige grenser blir respektert, legger det grunnlag for at barnet opplever: **slik jeg er - er godt nok**. Når mennesket blir møtt med respekt for egne grenser fremmer det både menneskets evne til å sette grenser for seg selv - samt å respektere andre sine.

Der hvor barns selvfølelse krenkes, ligger kimen til hensynsløshet, mobbing og manglende empati.

- Rammeplan for barnehager, 2006 –

Personalet kan ikke erstatte nære omsorgspersoner og deres tilknytning til barnet slik som familie og nære venner. Likevel kan barn oppleve god og trygg tilknytning til en eller kanskje flere voksne i barnehagen. God tilknytning mellom barn og voksne krever at den voksne tillater seg å være seg selv som menneske. Barn har behov for å bli møtt av voksne som er oppriktige og ekte, noe som gir grunnlag for at barnet kan oppleve en trygg nærhet og å bli godt ivaretatt. Det betyr at den voksne godt kan si «nei», «ja» eller «jeg vet ikke» til barnet, så lenge han/hun har en væremåte som får barnet til å føle seg sett som den det er. Det er jo ikke slik at barn har behov for å gjøre alt de har lyst til, men det er jo heller ikke slik at barn har behov for strenge og grensesettende voksne. **Barn har behov for voksne som bryr seg om dem og som vil dem vel – på ekte.**

I barnehagen lærer barn hvordan være sammen med andre barn. Barnet knytter vennskap og gjør seg erfaringer sammen med andre. I tillegg lærer barn i barnehagen at det ikke er «kun meg» i denne verden, her er også andre barn som er like betydningsfulle. I takt med utviklingen lærer barn å dele på leker, å vente på tur osv.

Vennskap og fellesskap - sosial kompetanse

Smeaheia barnehage velger å definere sosial kompetanse som: **å samhandle positivt med andre.**

Vårt mål er å gi barna mulighet for gode opplevelser med stor grad av medvirkning. Det vil si at vår barnehage skal gi barna mulighet til selv å kunne styre sin hverdag, innenfor grenser som de kan mestre i forhold til alder og utvikling. Vi skal ikke ha et program som er fasttømmret, men være fleksible i forhold til planer. Det voksne må ha fokus på både å se barnegruppen som helhet og ta det enkelte barn på alvor. Det skal legges til rette for at barna kan lære sosiale ferdigheter gjennom hverdagen i tilknytning til aktuelle her-og-nå situasjoner gjennom hverdagen *(jmf Kari Lamer)*

Sosial kompetanse deles inn i fem hovedområder *(jmf Kari Lamer)*

1. **Empati og rolletaking:** å klare å sette seg inn i andres perspektiver, følelser og tanker.
2. **Prososial atferd:** å ta hensyn, vise omsorg, dele med og hjelpe andre.
3. **Selvkontroll:** å kunne utsette egne ønsker og behov i situasjoner som krever turtaking og kompromisser.
4. **Selvhevdelse:** å ha evne til å hevde egne meninger og ta initiativ i forhold til andre.
5. **Lek, humor og glede:** å føle glede, kunne slappe av og forstå lek og lekesignaler.

Vi er gode rollemodeller for barn og voksne ved at vi:

- viser ekte omsorg *(vise at en bryr seg ved å ta barna på alvor)*
- er tydelige voksne *(samsvar mellom ord og handling)*
- er tilstedeværende voksne *(være der for barna ved å se og høre dem)*
- respekterer store og små *(godta ulikheter)*
- viser anerkjennelse *(skape et positivt selvbilde)*
- er aktivt lyttende *(gi respons på dialog, og hjelpe barna til å sette ord på egne handlinger gjennom samtalen)*
- motiverer barn og voksne *(pådriver for positiv atferd)*

Lek – læring - danning

Lek

Barn har ulike interesser og ulik lek. Det som i stor grad er felles for barns lek er: når barn leker er de i leken. Lek er for barn en livsform og de går ut og inn av leken hele tiden. Barn trenger tid og rom for å leke. Samtidig trenger de nye opplevelser og utfordringer som inspirerer.

Vi voksne skal sørge for at dagen deres ikke blir et kappløp med tiden for få unnagjort planlagte aktiviteter og at rutiner og dagsrytme ikke avgrenser leken.

Vi er opptatt av hvordan erfaring i lek påvirker barnets opplevelser av seg selv (selvfølelse). Å ha gode opplevelser i lek og å knytte vennskapsbånd til andre barn er viktig for utvikling av barnets selvfølelse. Barn som strever i lek kan oppleve å ikke strekke til og føle at de ikke er gode nok. Vi voksne følger ekstra opp de barna som trenger vår støtte i leken.

Lek er viktig fordi:

- lek gir glede
- lek fremmer barnets utvikling intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt
- lek styrker barnets selvfølelse og identitet
- lek er problemløsende
- lek hjelper barnet å bearbeide følelser
- lek stimulerer til økt fantasi, kreativitet og nysgjerrighet
- lek er tilnærming til voksenlivet ved «å late som om» i ulike roller.

Lek krever visse ferdigheter som:

- samarbeidsevne/ kommunikasjon
- evne til å skille mellom «på liksom» og «på ordentlig»
- evne til å utvikle leketemaet

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Rammeplan for barnehager, 2017

Læring

Læring og utvikling er en kontinuerlig prosess, bygget på de erfaringer barnet gjør i hverdagen. Barn lærer gjennom sanseinntrykk, egne erfaringer, samspill med andre mennesker, og ved å speile seg i andres tilbakemeldinger på seg selv.

Den formelle læringen er organiserte aktiviteter, som for eksempel formingsaktiviteter, samlingsstund og prosjekter. *Den uformelle læringen* er spontan. For eksempel i hverdagssituasjoner som måltid og lek ute og inne. I Smeaheia barnehage knytter vi Rammeplanens 7 fagområder opp til både formell og uformell læring.

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

Rammeplanen, 2017

Danning kan ses på som en livslangprosess der barnet utvikler kunnskap om normer og verdier i fellesskapet. I Smeaheia barnehage skal de voksne være gode rollemodeller og være støttende i dannelsesprosessen til barna. Alle barn skal bli møtt med respekt og anerkjennelse og den voksne skal bidra til at hvert enkelt barn blir en del av fellesskapet. Gjennom hverdagen ønsker vi at barna skal få medvirke og oppleve at de er betydningsfulle for de andre rundt seg.

Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vikt i samsvar med dets alder og modenhet.

Lov om barnehager

FNs barnekonvensjon vektlegger barns rett til å uttrykke seg. Hvor omfattende medvirkningen skal være er avhengig av barnets alder og funksjonsnivå.

Et barns medvirkning er mer enn at det får velge hvor en skal på tur eller hvilken sang en skal synge i samlingsstunden. Å legge til rette for et klima der barn får medvirke handler om å være oppmerksom på hva barnet uttrykker og gi rom for dette.

En stor forskjell på barn og voksne er at vi voksne har levd lengre og gjort oss flere erfaringer. Vi har fått et stort forsprang i å opparbeida oss kunnskap og kompetanse. Dette forspranget skal vi ha med oss med ydmykhet. Selv om det er vi voksne som har ansvar for barnas liv og skal gjøre ansvarlige vurderinger, har barna rett til medvirkning i eget liv. De har rett til å uttrykke seg og de har rett til å bli tatt på alvor.

Hver vår gjennomføres trivselsundersøkelse for førskolegruppen i form av intervju og egne spørreskjemaer. Førskolegruppen blir her målbærere for hele barnegruppen. Personalet legger vekt på tilbakemeldingene fra barna i planleggingene av kommende barnehageårs innhold og fokus.

Overganger

Tilvenning - ny i barnehagen

Vi er opptatt av at alle barn skal føle seg trygge i barnehagen. Barnet skal føle tilhørighet til sin avdeling og til de voksne som jobber der. Det er vanskelig å si hvor lang tid et barn vil bruke på tilvenning, så det er viktig å se dette an i forhold til det enkelte barn.

På småbarnsavdelingene er det i lagt opp til gruppevis oppstart som går over minst 5 dager. På storbarnsavdeling er vi i tett dialog med foreldrene for å finne en tilvenning som er tilpasset barnets behov. Det er viktig at personalet og foreldre har en tett dialog for å sikre at barnets behov blir godt ivarettatt den første tiden i barnehagen.

Overgang fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling

I løpet av våren skal de eldste barna på Brattholen besøke storbarnsavdelingene jevnlig. De skal få tid og rom til å bli kjent med de voksne og barna som går på avdelingene. Etter sommerferien får barnet tilbud om å gå noen dager på småbarnsavdelingen før barnet sammen med en trygg voksen flytter tingene sine over på ny avdeling. Barn har ulike behov og vi tilpasser overgangen etter barnas behov.

Overgang fra barnehage til skole

Førskolebarna i Smeaheia barnehage har en førskoleklubb, som kalles Solsikkene. Hovedmålet for førskoleklubben er å skape positiv forventning til skolestart. Det skal være spennende og lærerikt, og vi ønsker at barna skal få oppleve mestring både faglig og sosialt. Skolestart er en milepæl for både barn og foreldre og vi i barnehagen arbeider aktivt opp mot å forberede barnet så godt som mulig. Barna skal få mulighet til å bli bedre rustet for det som venter dem når de skal begynne på skolen. Arbeidet med de ulike fagområdene i rammeplanen tilpasses barn i førskolealder. Vi har et tett samarbeid med Smeaheia skole - blant annet går vi på besøk dit to ganger i løpet av barnehageåret. Her blir barna kjent med hvordan en skole og klasserom ser ut.

Noen av temaene for førskolegruppen:

- Kjennskap til alfabetet
- Tallkjennskap
- Trygg trafikk
- Brannvern
- Førstehjelp
- Sjøvett
- Empati
- Vennskap
- Selvstendighet i hverdagssituasjoner

Dokumentasjon og vurdering

Å dokumentere arbeidet i barnehagen handler om å vise fram det som skjer i praksis. Dokumentasjon viser bl.a. «*slik gjør vi det hos oss*» - dette kan være bilder, tegninger, fortellinger om en hendelse,

beskrivelse av det som skjer i lek, produkter som barna har laget osv. Hovedmålet med dokumentasjon er å lære mest mulig om barna våre og at det de gjør i praksis blir synliggjort. Videre er et vesentlig mål med dokumentasjonsarbeidet at foreldre får ta del i barnas hverdag i barnehagen. Et annet mål er at det dokumenterte arbeidet blir utgangspunkt for refleksjon rundt verdier, holdninger og egen praksis for å sikre kvaliteten på innholdet i barnehagen.

I Smeaheia barnehage har vi større fokus på å vise hva vi gjør i barnehagen og det som *faktisk* skjer i praksis enn å vise fram planer om det som *skal* skje. Det er det som har skjedd som på en eller annen måte har gjort inntrykk på barnet – det planlagte er mer et system for oss voksne, og sier ingenting om hvordan praksis faktisk blir.

Gjennom Smeaheia barnehages vurderingsarbeid er målet å lære mer om

- det enkelte barn, relasjonene i barnegruppen - samt pedagogisk tenkning i praksis
- rutiner, drift og organisering
- personal- og foreldresamarbeid

Sandnes kommune gjennomfører jevnlig foreldrerettede brukerundersøkelser, der foreldrene svarer digitalt. Barnehagens samarbeidsutvalg setter seg opp konkrete forbedringsmål med utgangspunkt i resultatene etter brukerundersøkelsen.

Det settes av tid til evaluering og vurdering i ulike møteforaer som ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager til å evaluere og vurdere.

Rammeplanen om planlegging og vurdering

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene.

Foreldresamarbeid

Rammeplan for barnehager legger vekt på barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldre har hovedansvar for sitt barn – samtidig har foreldre og barnehagens personale et *felles* ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Ved å ha daglig kontakt og samarbeid skaper vi bedre forståelse og det legger godt grunnlag for at barnet kan føle seg trygg og velkommen i barnehagen.

Det er naturlig at foreldre og barnehage ser ting ulikt og at det kan oppstå uenighet. Hos oss skal det være rom for å se ting på ulike måter – og en kan forvente av hverandre at både barnehage og hjem tar dette opp på en respektfull måte.

Familiekontakt

Alle barn har sin egen familiekontakt. Familiekontakten har spesielt ansvar for og er spesielt oppmerksom på «sine» barn den tiden de er i barnehagen. Hun/han har oversikt over hvordan barnet har her hos oss. Familiekontakten er foreldrenes primære kontaktperson.

Foreldresamtaler

Alle foreldre har behov for å vite at barnet deres utvikler seg som det skal og har det godt den tiden det er i barnehagen. Foreldre blir invitert til årlig samtale og til samtaler ved behov. Vi oppfordrer også foreldre til å be om samtale med oss om de har ønske om en prat i ro og fred.

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

Gjennom samarbeidsutvalg og foreldreråd kan foreldre medvirke til barnehagens pedagogiske innhold.

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna. Foreldreutvalget (FU) består av foreldreprerentanter fra hver avdeling. FU skal fremme foreldres fellesinteresser og i samarbeid med barnehagens ledergruppe bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen gir grunnlag for et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte, ansatte og representanter fra eier. Styrer sikrer at saker av viktighet forelegges barnehagens samarbeidsutvalg.

Barnehagens personale

Barnehagens ordinære personale består av ca. 15 medarbeidere

- Styrer - har det overordnede ansvar for drift og faglige innhold
- Pedagogiske ledere – er ledere på barnehagens avdelinger. Deres jobb består bl.a. i oppfølging av enkeltbarn og deres familier, organisering av vakter, drift av vikarbudsjet, veiledning av avdelingspersonale, organisering - gjennomføring - evaluering av aktiviteter og daglige rutiner.
- Annet personale – består av barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske medhjelpere

Ut over dette har barnehagen diverse støttepersonell knyttet til barn med særskilt oppfølgingsbehov. Disse er bl.a. støttepedagoger, spesialpedagoger, morsmålsassistenter og fysioterapeuter

Samarbeid, møter og informasjon

Å jobbe i barnehage stiller store krav til de ansatte – de må ha god evne til oversikt, høy kompetanse innen kommunikasjon, høy terskel for kaosangst, et åpent sinn for andre sine meninger, tåle mange folk tett innpå seg, være handlekraftig og kreativ og ha en solid porsjon med humor.

Personalet i Smeaheia barnehage har i fellesskap utformet et sett med «kollegiale føringer» for samarbeidet

«Kollegial føringer i Smeaheia barnehage»

- Vi framsnakker istedenfor å baksnakke.
- Det er kjekt å dele godt humør, lått og løye.
- Vær forsiktig med andres følelser og respekter dine kollegaers grenser
- Vis raushet og stor takhøyde.
- Tilby å hjelpe når du har mulighet.
- Tørre å gi konkrete tilbakemeldinger – ta det når det er ferskt.
- Vis engasjement - og bidra med tiltak, forslag og meninger.
- Kommuniser åpent og ærlig.
- Inkluder nye kollegaer.
- Se muligheter istedenfor problemer.
- Ta ansvar på jobb, anerkjenn hverandre med smil og positiv feedback.

Utover daglig kommunikasjon har barnehagen en rekke IKT-rutiner for å sikre felles kommunikasjon og mottak av informasjon.

Faglig utvikling av barnehagen og kompetanseheving for den enkelte medarbeider

Det legges opp til diverse felleskurs (bl.a. i forbindelse med planarbeid og HMS-opplæring). Utover det deltar de enkelte ansatte på kurs utfra enten egne behov og ønsker eller utfra barnehagens behov for kompetanseheving. Sandnes kommune har stort fokus på kompetanseutvikling og legger opp til varierte kurs for hele personalgruppen

Eksempel på interne møter som skal sikre kommunikasjon, drift og utvikling

- Daglige morgenmøter
- Avdelingsmøter og fløy-møter
- Samarbeidsmøter mellom lederne på den enkelte avdeling
- Samarbeidsmøter mellom medarbeidere på den enkelte avdeling ved behov
- Jevnlige ledermøter
- Månedlige samtaler mellom styrer og den enkelte ped.leder med spesielt fokus på barnegruppen.
- Diverse møter mellom administrasjonen og pedagogene/andre ansatte ved behov
- AMG-møter (Arbeidsmiljø-gruppen)
- Fellesmøter for alle ansatte i barnehagen
- Medarbeidersamtaler og kompetansesamtaler
- Veiledningssamtaler

Ledelse

Sandnes kommune - i sentrum for framtiden og verdiene **romslig, modig og sunn** gir føringer for utøvelse av lederskap i kommunen.

Lederprinsipper:

- Utfordre
- Involvere
- Støtte

- Stille krav

Smeaheia barnehage følger Sandnes kommune sine lederprinsipper og visjon i utøvelse av ledelse. I tillegg har barnehagen utarbeidet sitt eget ledelsesdokument.

Diverse utdrag fra vårt ledelsesdokument

*Vårt fokus som ledere i Smeaheia barnehage er at vi skal ha best mulig drift i tråd med nasjonale og kommunale føringer. Sikkerhet for barna skal alltid være vår høyeste prioritet. Når sikkerhet er ivarettatt er vårt hovedfokus: **Hva er best for barnet?** Det skal aldri kompromisseres på barnehagens barnesyn – vi skal forsøke å forstå hva hvert enkelt barn uttrykker og møte barnet ut fra dets forutsetninger. Det skal legges til rette for barns medvirkning der det lar seg gjennomføre*

I dialog med medarbeidere, brukere og andre samarbeidsparter og hverandre skal vi som ledere ha fokus på å få til en god kommunikasjon ved å:

- *avklare forventninger til hverandre*
- *ha et positivt utgangspunkt*
- *være åpne og ærlige*
- *forsøke å finne en felles forståelse/plattform*
- *være anerkjennende og forsøke å se ting fra den andres side*
- *sette seg inn i hvilke særskilte behov har det aktuelle barnet/familien/medarbeideren/kollegaen/samarbeidsparten har og undersøke hvordan/om disse behovene kan imøtegis*
- *forsøke å finne løsninger - og finne ut hva som blir neste skritt om ingen løsning*
- *være tydelige i krav og forventninger*

Kvalitetsplan for barnehagene i Sandnes

Sandnes kommune har utarbeidet en Kvalitetsplan for barnehagene i Sandnes. Planen revideres hvert 4. år

Nøkkeltall (fra Kvalitetsplanen)

I Sandnes kommune bor der (pr 2014) ca 6.600 barn under skolepliktig alder. Nærmere 5.000 av disse har barnehageplass. Der er i overkant av 60 barnehager i kommunen, litt over halvparten av disse er private. Det er forventet at det er behov for å øke kapasiteten med ca 150 plasser i året i tiden framover. Ca 17% av barna i barnehagene i Sandnes er minoritetsspråklige og rundt 150 barn under skolepliktig alder mottar spesialpedagogisk hjelp.

Kvalitet i våre barnehager innebærer at hvert barn skal oppleve vennskap, anerkjennelse, omsorg og mestring. De voksne skal være sensitive og anerkjenne det enkelte barn. Sensitive voksne er en forutsetning for å se og bistå sårbare barn og for å bidra til å gjøre det enkelte barn klar for skole. Voksne i barnehagen skal legge til rette for at barn skal oppleve mestring. De skal møtes og involveres på en måte som bidrar til å bygge deres selvtillit og gir dem tro på seg selv. Utøvelse av voksenrollen, i forståelse og nært samarbeid med barnas hjem, er nøkkelfaktoren for en kvalitetsbarnehagen.

Fra Kvalitetsplan for barnehagene i Sandnes

Videre deles planen inn i følgende kvalitetsområder:

- **Resultat:** Barnehagen skal være et godt sted å være. Omsorg, danning, lek og læring danner grunnlag for en god barndom og et godt livsløp.
- **Innhold:** Barnehagens innhold skal utformes slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer til støtte for sin utvikling, læring og danning
- **Prosess:** Samspill og dagliglivets hendelser kjennetegnes av medvirkning, lek og andre meningsfylte aktiviteter. Barnehagen skal være en læringsarena.
- **Struktur:** Barnehagens rammebetingelser skal støtte barnas trivsel og fremme læring og utvikling.

Kvalitetsplanen har spesielt fokus på følgende innsatsområder:

- Språk og kommunikasjon
- Realfag/antall, rom og form
- Ledelse
- Relasjonskompetanse
- Tidlig innsats

Smeaheia barnehage ledergruppe har utarbeidet egne arbeids- og rutinebeskrivelser for hvert av de fem innsatsområdene.

Rammeplan for barnehager

Les mer på www.udir.no-barnehage

Rammeplan for barnehagen gir retningslinjer for det som er fastsett i Lov om barnehager. Målet med rammeplanen er å gi personalet i barnehagen ei forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av virksomheten i barnehagen.

Rammeplanen beskriver:

- Barnehagens verdigrunnlag
- Ansvar og roller
- Barnehagens formål og innhold
- Barns medvirkning
- Samarbeid mellom hjem og barnehage
- Overganger
- Barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Barnehagens arbeidsmåter
- Barnehagens fagområder
 - Kommunikasjon, språk og tekst
 - Kropp, bevegelse, mat og helse
 - Kunst, kultur og kreativitet
 - Natur, miljø og teknologi
 - Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn
Antall, rom og form

Lov om barnehager (*Barnehageloven*)

Trådte i kraft 01.01.06, sist endret pr 01.08.13

Les mer på www.lovdato.no

Kort om hovedtrekkene i barnehageloven

Barnehagens formål og innhold

- Barn skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang
- Barn skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen
- Barnehagen skal fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur
- Barnehagen skal følge retningslinjene som er fastsatt i rammeplanen
- Barnehagen skal fastsette en årsplan

Barn og foreldres medvirkning

- Barn har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetning
- Samarbeidet mellom hjem og barnehage sikres gjennom kontakt mellom familie og barnehagen, samt gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg

Godkjenningsplikt og oppgavefordeling

- Kommunen godkjenner barnehagen
- Eier forplikter seg til å drive barnehagen etter gjeldene lover og regler
- Barnehagemyndighetenes generelle oppgaver mv.
 - Kommunen skal sikre samordnet opptak
 - Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august har rett til barnehageplass i sin bostedskommune
 - Enkelte grupper barn skal sikres prioritet ved opptak
 - Private barnehager skal (på sikt) like-behandles mht offentlige tilskudd
 - Kommunen fører tilsyn med godkjente barnehager

Personalet

- Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse
- Styrer og pedagogiske ledere skal være utdannet førskolelærere (alternativt må det søkes om dispensasjon fra utdanningskravet)
- Ansatte må legge fram tilfredsstillende politiattest

Forskjellige bestemmelser

- Taushetsplikt
- Opplysningsplikt til sosialtjenesten
- Opplysningsplikt til barneverntjenesten
- Helsekontroll av barn og ansatte
- Øvingsopplæring

Vedlegg

- Årsplan for Smeaheia barnehage
- Progresjonsplan for Smeaheia barnehage
- Praktisk hefte for Smeaheia barnehage

Barnehagen har fått foresattes særskilte tillatelse til å bruke bilder av barna i dette dokumentet